

JUTRANJE NOVOSTI

NARODNO RADIKALNI DNEVNIK

Vrhaja vsak dan zjutraj, izvemši pondeljke.
Mesečna naročnina:
v Ljubljani Din 10.—, po pošti Din 12.—, inozemstvo Din 20.—

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/L — Telefon št. 213
Brzojavni naslov: „Novosti-Ljubljana“.
Upravništvo: Marjin trg št. 8. — Telefon št. 44.

Oglaš po tarifu. Sprejemajo se le do 15. ure.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znak za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.238.

Demisija Bonar Lawa.

Sedem mesecev je bil Bonar Law ministrijski predsednik Velike Britanije. Odstopil ni iz političnih vzrokov, temveč iz zdravstvenih: bolezen v grlu mu je vzela ves glas. Zato so tudi pri taki nesreči kritiki molčali, nasprotniki oin prijatelji pozdravljajo z enakim spoštovanjem njegovo plemenito osebnost, ki kaže solidne kreposti škotskega rodu.

Njegov prednik, Lloyd George, je s svojo vehementno energijo udejstvil, da so postali vsi ministri takorekoč njegovi tajniki, mesto da bi bili njegovi so-trudniki. In zato je bil Lloyd George tudi odgovoren za vso politiko britanskega imperija. Pod Bonar Lawjem so pa administracije dobile spet svojo tradicionalno svobodo. Lord Curzon, ki mostersko vodi zunanjo politiko (ki mu je tako pri srcu, da ni hotel ničesar slišati, da bi postal Bonar Lawjev naslednik), je svobodno urejeval zadeve v orientu, v Rusiji in v Ameriki.

Enako je admiralstvo spet dobilo prejšnjo avtonomijo in vpliv in si ustvarja nov Gibraltar v Dardanelah, drugega pa v Singapuru. Ko je prenehala diktatura Lloyd Georgea, je veliki britanski vladni stroj spet dobil svojo staro prožnost.

»Matin« je inenjena, da nima demisija Bonar Lawa one izredne važnosti za celo britansko politiko, kot ga je imela demisija Lloyd Georgea. Celo v veljavaznem problemu Evrope, v reparacijah in izvršitvi mirovnih pogodb, je pustil Bonar Law lordu Curzonu gotovo inicijativo.

Nasprotniki so Bonar Lawja vedno očitali, da koleba na levo in desno, da pa ne pride do nobenega odločilnega sklepa, kratika, da mu manjka inicijative. V resnici je gledal predvsem na to, da ohrani delikatno politično pozicijo v ravnoovesju, posebno v zadevi do brohotne britanske nevtiralnosti pri zasledbi ruhrskega ozemlja. Tako ne nahajamo v sedmih mesecih njegovega predsedovanja nobenega velikega odločilnega dogodka, pa tudi nobenih pozitivnih rezultatov. Vprašanje je, ali bo njegov naslednik, Stanley Baldwin, ki je dokazal, da zna izborni voditi državne finance, oni mož, ki bo krenil na bolj aktivno pot in uspešno branil zmerno konservativno stranko, ki je sedaj na vladi, zoper divje napade dela unionistov in liberalcev skupine Lloyd Georgea in predvsem delavske stranke, katere disciplinirana aktivnost postaja dan za danem večja.

Demisija Bonar Lawa ni imela zaenkrat težjih posledic, izvršila se je brez ministrske krize in torej menda ne bo spremenila zunanje politike Velike Britanije. Seveda je to vprašanje, na katero se bo dalo šele odgovoriti par dni po predaji prihodnje nemške note.

Dr. P. V. B.

Vprašanje naše carinske tarife.

Beograd, 23. maja. (B) V kratkem bo sklican v Beogradu gospodarski parlament, ki bo imel določiti splošno carinsko tarifo, na podlagi sprejetih konvencij za čas bivanja dr. Seipla v Beogradu. Naša splošna carinska tarifa, ki se izdeluje v to svrhu v ministrstvu za trgovino in industrijo, bo v nekoliko dneh dokončana. Kadar bo končana, bo minister financ sklical predstavnike vseh gospodarskih krogov na konferenco, na kateri se bodo definitivno pretresale vse vnozne in izvozne postavke in šele takrat se bo sprejel definitivni načrt zakona o splošni carinski tarifi.

Požar na železniški postaji.

Beograd, 23. maja. (B) Iz Vinikovcev javljajo: Sinoči je bil požar v pisarni načelnika postaje. Požar je nastal na podstrešju, kjer se je vsled laker iz lokomotive vnel star telegrafski papir. Pogorela je cela stavba s pisarno postaje vred, na katero je ognje-gasna četa požar omejila in na ta način rešila stavbe, ki se nahajajo v neposredni bližini. Škoda znaša okoli 80.000 dinarjev.

Narodna skupščina.

RAZPRAVA O VERIFIKACIJI MANDATOV. — PRED VOLITVAMI SKUPŠČINSKEGA PREDSEDNIŠTVA.

Beograd, 23. maja. (B) Na popoldanski seji narodne skupščine je govoril prvi g. Voja Lazić (zemljoradnik) o izpodbijanih mandatih. Za njim je govoril g. Rista Popović (črnogorski avtonomist). Za njim je govoril g. Aca Milošević (demokrat) in na to g. Aca Stanojević, poslanec srb-ske stranke. O svojem mandatu je govoril g. dr. Dušan Bošković (demokrat), ki je napadal dr. Lazo Markovića in druge ministre. Nato je govoril minister notranjih del g. Vujičić, za njim pa poročevalec večine verifikacijskega odbora g. dr. Kojić. Osebnostno pojasnilo pa je dal g. dr. Dušan Bošković. Seja se je prekinila ob pol 8. uri z odmorom ene ure in se torej nadaljuje ob pol 9. uri.

Beograd, 23. maja. (B) Radi jutrišnjega praznika sv. Cirila in Metoda

skupščina ne bo delala in ako se v teku sedanja seje, ki se vrši do uro, dovrši diskusija o verifikaciji mandatov, se bo takoj po prazniku, t. j. v petek vršila zapisreke poslanca, nakar se bo pristopilo k volitvam predsedništva skupščine. Radikali mislijo pridržati za sebe mesto predsednika, prvega podpredsednika in dveh tajnikov, mesto drugega podpredsednika pa bodo ponudili demokratom ali klerikalcem, kakor se bo pač dosegel z njimi sporazum. Eno mesto tanika bodo dali klerikalcem. — Eno mesto tajnika bodo dali klerikalcem, a eno muslimanom. Radikali bodo izvolili za predsednika skupščine g. Ljubo Jovanovića. Pričakuje se, da bo g. Jovanović na to pristal, četudi se je v javnosti mnogokrat govorilo nasprotno.

Iz seje verifikacijskega odbora.

Beograd, 23. maja. (Z) Danes dopoldne ob 9. do pol 10. ure je imel verifikacijski odbor sejo, na kateri je prečital ostavke posameznih narodnih poslancev, ki so izvoljeni na dveh ali več krajih. Verifikacijski odbor je na podlagi tega sklenil, da se pozovejo in proglasijo za narodne poslance oni, ki prihajajo po predpisih volilnega zakona neposredno za onimi, ki se odredijo mandatu in katerih imena so že javljena. Ker je tudi dr. Korošec izvoljen v dveh okrožjih, ni pa sam izjavil, za katero okrožje se je odločil, je verifikacijski odbor po čl. 85 vol. zak. predlagal narodni skupščini, da se naj dr. Koro-

šec proglasi za poslanca v okrožju Maribor — Celje, ker je tam dobil večje število glasov. Za okrožje Ljubljana — Novo mesto pa da se ima pozvati Josip Nemanjić. Nadalje se je dr. Lukinić, ki je po ostavki dr. Budesavljevića v liško — krbavskem okrožju prišel na vrsto kot namestnik in s tem dobil dva mandata, odločil za zagrebski mandat, mandat v liško — krbavskem okrožju pa je vrnil narodni skupščini. Na to mesto pa pride najmočnejši kandidat, g. dr. Gjorgje Branković, advokat iz Otočca. Verifikacijski odbor je o vsem tem sestavil poročilo, ki ga predloži narodni skupščini.

Notranjepolitični položaj.

VAŽNE IZJAVE BIVŠEGA RADIKALNEGA MINISTRA.

Beograd, 23. maja. (B) »Vreme« poroča, da trdijo radikali, da sedanja vlada ni bila sestavljena za to, da doseže pod vsakim pogojem sporazum z blokomi. Ona nikakor ni izključno vlada sporazuma, nego ima samo pogoj in dobro voljo, da to postane. Položaj te vlade ni odvisen od tega, da-li se sporazum doseže ali ne. Vsekakor bo vlada ostala, samo da bo v vsakem slučaju, t. j. bodisi da se sporazum doseže, bodisi da se ne doseže, njena politika drugačna. Za to so nade demokrati preračunali. Vlada ima večino tudi tedaj, ako bi Korošec ali Spahov klub prešel v ostro opozicijo, a proti prihodu Radicevcev je zadržana s tem, da Radicevi mandati niso verifikirani. Ako bi Radicevi došli, bi morali najprej predložiti verifikacijskemu odboru polnomočja in čakati, dokler verifikacijski odbor in skupščina ne verifikirata mandatov, na to bi imeli prisiči in šele potem bi morali dobiti priliko, da strmoljavijo vlado. Dokler se pa vse te procedure ne izvršijo, imajo radikali dovolj časa, da najdejo izhod iz situacije.

Beograd, 23. maja. (B) Urednik »Tribune« je govoril danes dopoldne s nekim uglednim radikalom, bivšim ministrom, ki mu je na njegovo vprašanje o razpoloženju radikalov odgovoril sledeče: »Mi smo prevzeli oblast v najtežji situaciji. Prirodni prehod iz krize v koalicio so onemogočili demokrati s svojimi pretrinitimi smešnimi zahtevami. Obrazovali smo homogeno vlado, ki smatra za svojo dolžnost, da sprejme zelo važne zakone, ki so neobhodni. Demokrati nas napadajo radi pogajanj z Radicem. To pa je netočno, kajti mi ne vodimo nikakih pogajanj z Radicem, temveč smo hoteli le vedeti, kaj on hoče. Mi vemo, da Radic ne more priti v skupščino, niti vstopiti v vlado. Objuboval je toliko kmetom, da bi le-ti takoj, ko bi prišel v skupščino, navalili na njega, da jim izpolni obljube, katere je z obema rokama dajal, a tega on ne bo mogel storiti. To bi bila njegova politična smrt. Isti slučaj bi nastopil, ako bi Radic dobil oblast na Hrvatskem. Radi tega njegove pretnje o prihodu v Beograd ne plašijo nikogar in mi z njim tudi ne razgovarjamo iz strahu, temveč v želji, da se popravi razmere v Hrvatski, kjer je prišlo po krivdi demokratov do obupnega stanja. Nadejamo se, da

nam bo mogoče sprejeti v skupščini najnujnejše zakone, od katerih zavisi pravilno funkcioniranje državnega aparata. Za tem pa lahko pride kar hoče, država bo obstajala.

Beograd, 23. maja. (B) Nocojšnja »Tribuna« piše: Verjetno je, da bo do nedelje gotova diskusija o poročilu verifikacijskega odbora, v katerem slučaju se bo takoj po pravoslavnem Duhovnem pristopilo k konstituiranju skupščine. Najverjetnejši kandidat za predsednika je še vedno gosp. Ljubo Jovanović, četudi radikalni klub še ni sklepal o tem vprašanju. Ravnotako bo tudi rešeno vprašanje rekonstrukcije vlade šele meseca junija ali mogoče še pozneje. Po Duhovnem se začne najresnejše delo skupščine, ker je vlada sklenila, da predloži še tekom meseca junija uradniški zakon in zakon o ustroju vojske. Nato bodo po vrsti predloženi zakoni o davčni reformi, o invalidih, o »poljedelskem kreditu in tiskovni zakon. Skupščinske počitnice bi bile šele v avgustu in septembru, ako se ne bi do takrat pokazalo, da se skupščina razpusti. Za sedaj je položaj vlade dovolj stalen in ni nikake nevarnosti, da bi moglo priti do kakih presenečenj. Težišče situacije je še vedno v tem, da-li bodo radikali nadaljevali pogajanja z blokomi in kdaj.

KOALICIJA Z DEMOKRATI IZKLJUČENA.

Beograd, 23. maja. (B) Vest, ki so se lansirale te dni iz demokratiških krogov o radikalno demokratiški koaliciji, ne odgovarjajo resnici. Neki član radikalnega kluba je izjavil, da je položaj radikalnega kluba v skupščini povoljen. »Takega položaja klub ni imel nikdar od dneva osvoboditve dalje. Mi ne bomo zaprli vrat za sodelovanje s tistimi skupinami, ki so pripravljene pomagati pri ureditvi naše kraljevine, toda ravnotako sedaj nimamo nikakih potreb, da vstopimo v kakršnokoli koalicio, bodisi s skupinami desnice, ali pa s skupinami leve. Vse take skupine si morajo izbiti iz glave, da se s pogajanjem more priti do koalicije, o koaliciji z radikalno stranko ne more biti niti govora. Predlog radikalov glede demokratiških izpodbijanih mandatov je samo neka zakonita korektna gesta. Ako so radikali to storili, niso imeli težnje, da spravijo demokrate v dobro voljo.«

Pogajanja z Italijo.

Beograd, 23. maja. (Z) Priprave za pogajanja z Italijo so končane. Naši delegaciji so dane jasne in točne instrukcije za sklenitev trgovinske pogodbe, tako, da se lahko pogaja z Italijo brez kakršnihkoli naknadnih naznanil. Pooblastila so pa izdana, kakor običajno pod rezervo, da vlada zaključi

sporazum. Naša delegacija odpotuje jutri v Rim. Namesto pokojnega člana g. Mila Popovića je določen g. dr. Bogdan Marković, upravnik uprave fondov. Dr. Rybar je in ostalo še nadalje naš prvi delegat v paritetni komisiji.

ZA IZROČITEV ZLOČINCA PASKIJEVIĆA.

Beograd, 23. maja. (B) Ministrstvo notranjih del je pooblastilo ministrstvo zunanjih del, da stori potrebne korake pri reški vladi, da bi ta izdala narečnim oblastem zločince Hrvaja Paski-

vića, ki se zasleduje radi hudodelstva dvakratnega umora v Zagrebu in ki se sedaj nahaja na Reki, zadržan od tamnošnjih oblasti.

All ste že obnovili naročnino za Jutranje Novosti?

Pred sestavo nove britanske vlade.

ZNACILNA BALDWINOVA IZJAVA. — LORD CURZON OSTANE NA SVOJEM MESTU. — ANGLEŠKO ITALIJANSKI ODNOSAJI.

London, 23. maja. (Reuterjev urad.) Ministri kabineta bodo podali kralju svojo ostavko. Sestave novega kabineta ni pričakovati pred pretekom 24 ur. G. Robert Horne bo, kakor se čuje, sprejel mesto zakladnega kancelarja in bo lord Curzon pridržal vodstvo zunanjih del. Na čestitke je odgovoril Baldwin: Treba mi je bolj vaše molitve, kakor vaših čestitk.

London, 23. maja. Reuterjev urad poroča, da nova sestava ministrstva, kakor se govori, ne bo izvršena pred sredo zvečer. V pondeljek dopoldne bo seja konservativne stranke, v kateri bo Baldwin izvoljen za načelnika stranke, še predno se v pondeljek popoldne zopet začne seje parlamenta. Lord Curzon da spada med prve, ki so priznali, da mora biti ministrijski predsednik član spodnje zbornice.

London, 23. maja. (Agence Havas.) Kakor poroča »Daily News«, so se vsi člani kabineta razven lorda Curzona izrekli za to, da obdrže svoja mesta.

Komunistični nemiri v Poruhruju.

Dortmund, 23. maja. (K) V zvezi z zborom komunistične stranke se je pomikal demonstracijski sprevod proti notranjosti mesta in je napadel v Steinstrasse policijsko postajo, ki je bila obstreljevana s samokresi in puškami. Nekaj napadalcev je splezalo na stolp požarne brambe nasproti policijski postaji in je odhod streljalo na policijo. Ko je napadena policija dobila ojačenje, so se mogle ulice očistiti, pri čemer je prišlo do streljanja in pretepa. Medtem je bila policija, ki je bila odposlana v ojačenje, v Bornstrasse obkoljena in obstreljevana s trojnimi pa-

tronami. Trije stražniki so bili ranjeni. Število ranjenecv na strani napadalcev ki je na vsak način precej visoko, se ni moglo ugotoviti. Policiji se je kočno posrečilo ob 5. pop. izprazniti ulice. (W)

Dortmund, 23. maja. (K) Včeraj pozno zvečer je prišlo vnovič do spopada med policijo in oboroženimi rudarji ob rudniku Scharnhorst, kjer se je deloma delalo. Napadalc so otvorili ogenj na policijo, ki je nato tudi streljala. Od napadalcev je dobil eden strel v prsa, in eden strel v nogo. Na to so rudarji zopet odšli. Do sinoči je bilo prepeljanih v bolnišnico 24 ranjenecv. (W)

Revolucija v Bolgarski?

Beograd, 23. maja. (B) Iz Skoplja javljajo, da je glasom nekega še ne potrjenega poročila Stambolijski zapustil včeraj Sofijo, odnosno, da to je pravzaprav bil primoran zapustiti. Vse prve zemljoradniške stranke, kakor tudi Stambolijskega je revolucionarni komite obsodil na smrt. Ministrijski svet je imel sejo v rojstnem mestu Stambolijskega, med tem ko so stali na straži oboroženi seljaki.

Italijani ubili turškega generala.

Carigrad, 23. maja. (Br.) Ali Riza paša, bivši minister, in poveljnik 3. armadnega kora, je bil težko ranjen od italijanskega karabinijerja, napadenege od skupine Turkov. Italijan je streljal in slučajno je ena krogla zadela generala, ki je baje že podlegel težki rani. Misli se, da zadeva ne bo imela težkih posledic, ker je turška vlada dovolila, da pride karabinijer pred italijansko vojno sodišče.

Pokrajinske skupščine sodnikov.

Beograd, 23. maja. (B) V Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Splitu in Novem Sadu se vrši 27. t. m. pokrajinska skupščina sodnikov, na kateri se bodo odredili delegati za osrednjo skupščino, ki se bo vršila dne 29. t. m.

IZ MADŽARSKE.

Beograd, dne 23. maja. (B): Iz Budimpešte javljajo, da je bivši minister zunanjih del Gratz v svojem govoru, ki ga je imel včeraj v Budimpešti, obširno razpravljal o škodi, ki jo ima Madžarska od svoje osamljenosti in predlagal, da se sprejme trianonska Madžarska kot taka in da se iščejo pota za zblizanje s sosedji. »Az Ujszage pravi povodom potovanja Bethlena, da bo Madžarska od tega imela, ako ne gospodarske, pa vsaj politične koristi.

Beograd, 23. maja. (B) Iz Budimpešte javljajo, da je bivši ministrijski predsednik Friedrich po svojem povratku iz Angore osnoval v Pešti madžarsko-turško banko. Te dni misli znova odpotovati v Angoro radi ustanovitve podružnice te banke, da bi se na ta način trgovske in politične vezi med Madžarsko in Turčijo zblizale.

Senzacionalna aretacija bolgarskega ministra.

Sofija, 23. maja. (Z) Na postaji Sarambel na progi Sofija—Plovdiv je bil aretiran bivši minister financ Marko Turjakov, ko se je vračal v Sofijo. Njega so na postaji zadržali detektivi in ga odvedli v neznan smeri. Ta aretacija je v Sofiji izzvala veliko senzacijo, tembolj, ker je Turjakov eden najuglednejših članov Stambolijskega kabineta. Njegova aretacija se spravlja v zvezo z nacio obogatitvijo na položaju ministra financ. Za Turjakova pa se razven tega trdi tudi to, da je bil zelo blizu makedonskemu cesarju.

DRŽAVNA POSESTVA BIVŠE A. O. MONARHIJE.

Beograd, 23. maja. (B) Po čl. 196 trianonske mirovne pogodbe se morajo vsa državna posestva bivše avstro-ogrške monarhije, nahajajoča se na nam odstojenem ozemlju oceniti in z njih vrednostjo naša država obremeniti. Madžarska in Avstrija izvršujeta to cenitev sami, a naše oblasti imajo pravico, da jo preizkušajo. V to svrhu so se izdala navodila vsem pristojnim uradom, da izvrše to cenitev.

ZAHTEVE AMERIŠKIH SOCIJALISTOV.

New York, 23. maja. (Reuterjev urad.) Socijalistični kongres Zedinjenih držav je sprejel resolucijo, v kateri se vlada poziva, da spusti na svobodo politične vjetnike. Nadalje je bil sprejet protest proti temu, da se socijalisti v Rusiji zapirajo v ječe in se je naprosila sovjetska vlada, da preneha s svojo politiko preganjanja.

Današnje prireditve.

V Ljubljani:
Drama: »Črešnjav vrta« Izv. Dijaška predstava. Začetek ob 4. uri popoldne.
Opera: Zapito.
Kino Matica: »Spletka in ljubav.«
Kino Ideal: »Fot v peklu.«
Kino Tivoli: »Kralj Goconde.« I. del.
V Mariboru:
Narodno gledališče: »Zvesti tovariš.« Red C.
Nočno lekarniška služba v Ljubljani:
Tekoči teden: Iekarna Trunkoczy na Mestnem trgu in Ramor pri glavnem kolodvoru.

Gospodarstvo

INDUSTRIJSKO-OBRTNA VZORČNA IZLOŽBA V MARIBORU

zdrženo z vrtnarsko, vinsko, umetniško in in gradbeno razstavo.

(Od 15. do 26. avgusta 1923.)

Prijavni rok samo do 1. julija! Te dni so se razpisale prijavnice vsem industrijskim in obrtnikom. Če kateri ni sprejel prijavnice, naj se nemudoma obrne na Upravo razstave, Maribor, Aleksandrova cesta št. 22, telefon št. 325. Opozorjamo vse razstavljavce, da morajo biti točno in razločno izpolnjene prijavnice vposlane razstavnemu odboru najkasneje do 1. julija t. l. Na po tem roku došle prijavnice se bo oziralo samo, če bo na razpolago dovolj prostora. Ker vlada v industrijskih in obrtnih krogih veliko zanimanje za to razstavo, priporočamo vsakomur, da se pravočasno prijavl. Obenem s prijavnico naj se nakazuje naplailo, s katerim se krijejo upravni

stroški. Naplailo se pri končnem obračunu za najemnine itd. obračuna.

Vinska razstava, ki je lani krasno uspela, se tudi letos priredi, na kar opozorjamo vse vinogradnike, da se pravočasno prijavijo.

Vrtnarska razstava. Tudi letos so se vrtnarji priključili obrtnikom ter prirede na lanskem razstavnem prostoru svojo II. vrtnarsko razstavo, ki je že lanske leto, kot prva te vrste vzbujala vsestransko pozornost.

Gradbena razstava. Gradbena stroka bo letos v večjem obsegu zastopana na razstavi. Razstavljenci bodo vzorci raznih novodobnih modernih zidov, ki omogočijo hitro in cenejšo gradbo hiš. Razstava je velevalna za vse, ki nameravajo graditi, posebno pa še za razne gradbene zadržke posameznih stanov. Poleg domačih gradbenih podjetij se bo udeležilo razstave tudi več inozemskih podjetnikov z najnovejšimi modeli.

Pojasnika glede razstave daje Uprava razstave v Mariboru, Aleksandrova cesta 22, telefon šte. 325.

Tečaj na novosadski produkti bori dne 22. maja 1923. Cene za 100 kg: pšenica bačka 437, ječmen bački 285, oves bački 288, koruza bačka 255, ližol beli novi 505, moka št. 0 660, pšenični otrobi 145.

Vinski sejem V ministru za poljedelstvo in vode se vršijo priprave za prireditve velikega vinskega sejma. Sejem se bo najbrže vršil meseca marca prihodnjega leta.

Konzum mesa v Novem Sadu. V mestni klavnici v Novem Sadu je bilo v času od 1. januarja do 15. maja zaklanih 149 komadov velike rogate živine, 2763 telet, 2027 svinj, 34 mladih preštev, 248 ovac in 4690 jagnjet in koz. Iz te statistike je razvidno, da Novosadčanom precej ugaja mesna hrana.

Produkcija premoga v poljski Gornji Sleziji. V mesecu aprilu je znašala produkcija premoga v poljski Gornji Sleziji 1.911.000 ton. Od tega odpade na lastno porabo Poljske 1.022.562 ton, 776.106 ton pa se je izvozilo v inozemstvo, pomajveč v Nemčijo.

Parlški veleosejem. Francoska trgovina in obrt se lepo razvijata kakor kaže sedanjí sejem v Parizu. Posebno pozornost vzbujajo neposredna specialiteta »vernicle«, barvilo, ki daje pohištva trajen videz novosti, potem krema »citra« za čevlje, svetla tekočina »kaola«, nadalje prusila »pâte au sabre« za vzdrževanje zrcal, »shel-lin« nov izdelek za čiščenje lakiranega usnja; »varniette« je črna priprava, na kateri brez težave s samim svojim glasilom posnema gosli in bas.

Veleosejem v Padovi. Za posetnike veleosejma v Padovi je dovolilo italijansko ministru za trgovino, da se izdajajo vizurni in poime liste po znižanih pristojbinah v iznosu dveh zlatih lir mesto deset. Sejmške legitimacije, za podlagi katerih ji dovoli italijanski konzulat v Zagrebu odnosno italijanski delegat v Ljubljani vizum po znižanih pristojbinah, se dobijo v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Carinski in monopolisti dohodki v Avstriji. Carinski dohodki so znašali v Avstriji meseca aprila 80,9 dohodki tobačnega monopola pa 107,4 milijarde avstr. kron.

Pred ponovnim zvišanjem železniških tarif v Nemčiji. Nemski vladi je bil predložen predlog na ponovno zvišanje železniških tarifov in skler osebnega za 100 odstotkov, tovornega pa za 40 odstotkov. Površni tarif bi v slučaju sprejema sprožil v veljavo 1. junija.

Dobava drv. Pri intendanci komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu in pri komandah mest v Karlovcu, Varaždinu, Čakovcu in Dolni Lendavi se vrše dne 4. junija t. l. ob 10. uri dopoldne ponovne ofertalne licitacije glede dobave drv za garnizije Karlovac, Varaždin, Čakovec in Dolnja Lendava za čas od 1. junija 1923 do 31. marca 1924. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Glavni urednik: Ivan Podržaj.

Odgovorni urednik: Miha Gaberšek.

Last »Zvezne tiskarne« v Ljubljani.

Janez Nadloga:

Andrej Ternouc, reliefna karikatura iz minulosti.

(Nadačjevanje.)

Potrkal sem in stara dekla pridrsala je k vratom in me čemerno vprašala, kdo sem in kaj bi rad.

Ko sem tedaj zapletel se v razgovor, je prišla Magdalena, vsa resna, lepa, veličastna, zaradi sence, ki je počivala v spomin na prošlo noč pod njenimi očmi, morda še bolj vabljiva nego sicer.

»O, Deodat,« sem vzkliknil ob pogledu nanjo v svojem srcu, »vragu si me hotel pahnuti v kremenj, pa si pripeljal v angelja me le objemi!«

»Kdo je gospod?« je s strogo resnostjo vprašala Magdalena.

Francesco Bossi, gospodična,« sem hitel dostojanstveno, »sem sekretar njega svetosti patrijarha iz Ogleja.«

»Bog blagoslovi uro, ko prestopili ste naše skromne hiše prag,« me je sprejela Magdalena, dekla pa se je spoštljivo prekrizala in mi poljubila roko. Ljubeznivo me je odvedla lepa ljubica. Peljala me je v dokaj prostorno in čedno opremljeno sobo, kjer je naenkrat odložila svojo resnost.

»Prekrasno si napravil, dragi moj! Kaj nisem rekla ti, kako je močna molitev svetega Patricija?«

»Res, ljubica, moč božja hodi z nama.«

»Zdaj pride kmalu moja mati. Ako me vse ne vara, bo srečna, ko bo slišala, koga imamo v hiši.«

Ko me je tako potolažila, me je Magdalena pustila samega ter odšla materi nasproti. Kmalu sem ju potem spet slišal prihajati po stopnicah. Dekle je vneto pravilo materi, da potujem po visokem nalogu in v strogo tajnih poljih, vsled česar da sem tudi pustil spremstvo zunaj mesta.

BERSON

Berson je in ostane najboljša kvaliteta znamka. Varuje čevlje, cenejši in trpežnejši je od usnja. Od vašega čevljarja zahtevajte, da vam pritrdi Berson gumi podpetnike in gumi podplate.

»Iz Ogleja, praviš?« je važno vprašala gospa, hčerka pa je zopet hitela pojasnjevati to in ono, da se mi je kar vrtele pred očmi. Pojasnjevala je zlasti tudi, zakaj hodim v obleki preprostega študenta. Medtem sta prišli v sobo in gospa sodnikova se je ponižno priklonila:

»Bog sprejmi vas, gospod, v ponižni naši hiši!«

Rekel sem prijazno besedo in gospa mi je iskreno zatrijevala, kako ji je globoko žal, da ni doma soproga.

»Za danes mi je gostoljubje vaše čast velika,« sem se poklonil, »a jutri me že vežejo opravki.«

Odhodi brzih, potniških in mešanih vlakov iz Ljubljane glavnih kolodvor:

Brzi vlak ob	0. uri 32 min.	do	Dunaja (Zagreb, Beograda, Budimpešte),
potniški	5. 24	»	Trsta (Opatija, Benetk),
»	5. 28	»	Maribor (Zagreb, Kotoriba),
»	5. 50	»	Trsta,
S. O. E.	6. 15	»	Zagreb, Beograda, Bukarešta,
mešani	7. 45	»	Carigrada,
potniški	8. 15	»	Vrhnika,
brzi vlak	12. 02	»	Maribor,
»	12. 05	»	Dunaja, Praga,
potniški	12. 10	»	Trsta,
mešani	12. 25	»	Dunaja, Zagreb, Kotoriba,
potniški	13. 15	»	Vrhnika,
»	14. 30	»	Zidanega mosta,
brzi vlak	18. 55	»	Trsta,
»	17. 55	»	Zagreb, Beograda,
potniški	17. 55	»	Zagreb, Maribor, Čakovec,
mešani	18. 40	»	Vrhnika,
potniški	19. 30	»	Raketa,
S. O. E.	22. 20	»	Trsta, Pariza,
mešani	22. 30	»	Vrhnika; vozi samo ob nedeljah in praznikih od 1. VI. do 30. XI. 1923,
potniški	23. 52	»	Dunaja, Zagreb,

Prihodi brzih, potniških in mešanih vlakov v Ljubljano glavnih kolodvor:

Brzi vlak ob	0. uri 17 min.	iz	Trsta,
potniški	4. 04	»	Dunaja, Kotoriba, Zagreb,
brzi vlak	6. 12	»	Dunaja, Budimpešte,
S. O. E.	6. 40	»	Pariza, Trsta,
mešani	8. 40	»	Vrhnika,
potniški	7. 23	»	Raketa,
»	7. 32	»	Zidanega mosta,
»	10. 12	»	Zagreb, Zidanega mosta, (Maribor, Čakovec),
mešani	10. 30	»	Vrhnika,
brzi vlak	10. 42	»	Beograda, Zagreb,
potniški	10. 56	»	Trsta,
brzi vlak	11. 50	»	Trsta,
potniški	14. 15	»	Dunaja, (Maribor, Kotoriba, Zagreb),
brzi vlak	16. 16	»	Trsta,
»	16. 41	»	Dunaja, Praga, Zagreb,
mešani	17. 40	»	Vrhnika,
potniški	18. 21	»	iz Maribora, Zagreb,
mešani	21. 15	»	Vrhnika; vozi samo ob nedeljah in praznikih od 1. VI. do 30. XI. 1923,
potniški	21. 37	»	Maribor (Kotoriba, Zagreb,
S. O. E.	21. 53	»	Carigrada, Bukarešta, Zagreb,
potniški	22. 36	»	Trsta,

Stenski vozni red se dobiva pri potniških blagajnah proti plačilu za list I. Din 3.—, in za list II. Din 4.—.

»Preskromna vam je menda hiša naša,« je spoštljivo pripomnila Magdalena, gospa pa se je prestrašila:

»Oh, oprostite ji predrznosti! Otrok je še, prav malo vajena visoke družbe.«

»Ni treba oprostive, gospa. Cvet njenih lic mi priča o lepoti duše.«

Gospa sodnikova je z zadovoljnim smehljajem sprejela moje besede in kmalu smo bili zatopljeni v prav prijazno kramljanje.

»Povsod je svet popačen zdaj,« je vzdihnila gospa. »Za mojih mladih dni bilo je vse drugače. Pomislite, gospod! Tu v našem mestu je nocojšnjo

noč izginil iz kolegija častitih očetov jezuitov najboljši med gojenci.«

Se zdajle vem, kako mi je zastala kri po žilah, ko slišal sem gospejine besede.

»Sam Bog nas varuj!«

Magdalena je bila bela ko alabaster, ko je gospa pojasnjevala dalje:

»Bil je odlični in zelo sposoben, zato je ves kolegij zdaj pokonc.«

»Kaj pravijo?« se je obvladala Magdalena.

»Na poti sem govorila z bratom Deodatom. Dejal mi je, da so ga zapeljale ženske.«

(Dalje prili.)

Jadranska banka - Beograd

Delniška glavnica: Din 60.000.000. Rezerva: Din 30.000.000.

Podružnice:

Bled	Jesenice	Metković
Cavtat	Korčula	Prevalje
Celje	Kotor	Sarajevo
Dubrovnik	Kranj	Split
Ercegnovi	Ljubljana	Sibenik
Jelsa	Maribor	Zagreb

AMERIKANSKI ODDELEK.

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.

FRANK SAKSER STATE BANK, Cortlandt Street 82, New-York City.

BANCO YUGOSLAVO DE CHILE: Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Puerto Natales, Porvenir.

L. Mikuš Ljubljana,

Mestni trg 15

Izdelovatelj

dežnikov

Na drobno! Na debelo

Zaloga

sprehajalnih

palic.

Popravila točno in solidno.

Popravila točno in solidno.

Popravila točno in solidno.

Popravila točno in solidno.

Popravila točno in solidno.

Popravila točno in solidno.

Popravila točno in solidno.

Popravila točno in solidno.

Popravila točno in solidno.

Popravila točno in solidno.

Popravila točno in solidno.

Popravila točno in solidno.

Popravila točno in solidno.

MALI OGLASI:

Cena oglasa do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para, z davčino vred.

Cena oglasa do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para, z davčino vred.

Cena oglasa do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para, z davčino vred.

Cena oglasa do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para, z davčino vred.

Cena oglasa do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para, z davčino vred.

Cena oglasa do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para, z davčino vred.

Cena oglasa do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para, z davčino vred.

Cena oglasa do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para, z davčino vred.

Cena oglasa do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para, z davčino vred.

Cena oglasa do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para, z davčino vred.

Cena oglasa do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para, z davčino vred.

Cena oglasa do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para, z davčino vred.

Cena oglasa do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para, z davčino vred.

Cena oglasa do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para, z davčino vred.

Cena oglasa do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para, z davčino vred.

Cena oglasa do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para, z davčino vred.

Cena oglasa do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para, z davčino vred.

Cena oglasa do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para, z davčino vred.

Cena oglasa do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para, z davčino vred.

Cena oglasa do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para, z davčino vred.

Uprava „Balkana“, d. d. za mednarodne Transporte v Ljubljani dovoljuje si naznaniti žalostno vest, da je njep zvesti uradnik, gospod

Rudolf Gustinčič

v torek dne 22. t. m. nenadoma preminul.

Pogreb se bo vršil dne 24. maja t. l. ob pol 4. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Krištofu na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 23. maja 1923.

